

Milan Suchomel

Národnost: česká

Datum narození: 13. července 1928

Místo narození: Brno

Sociální zařazení: Pochází z rodiny úředníka zemského finančního ředitelství v Brně. V roce 1959 se oženil s Jaroslavou Nedbalovou, která rovněž vystudovala brněnskou filozofickou fakultu (obor čeština a dějepis). Pedagogicky působila od roku 1960 v Pozořicích u Brna, dálkově absolvovala divadelní vědu na Univerzitě Karlově. Pracovala jako redaktorka Krajského nakladatelství v Brně, po revoluci byla zaměstnána v kulturní rubrice *Svobodného slova*. Roku 1970 se jim narodil syn Tomáš. Ten po maturitě zahájil studium matematiky a informatiky na Přírodovědecké fakultě MU, roku 1992 však přestoupil na filozofickou fakultu.

Akademické působení

V červnu 1947 odmaturoval na reálném gymnáziu v Brně a v říjnu téhož roku nastoupil na Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity, kde studoval češtinu a filozofii. Roku 1951 předložil diplomovou práci *T. G. Masaryk jako literární kritik*. Přestože absolvoval až v roce 1952, již od září 1951 vyučoval na základní škole ve Francově Lhotě a ve Štítné nad Vláří. V letech 1952–1953 působil jako pedagog v kurzu pro přípravu pracujících na vysoké školy na Hostýně-Chvalčově. Poté se vrátil zpět do akademického prostředí. Působil jako asistent, nejprve na katedře slavistiky, později na katedře českého a slovenského jazyka a literární vědy. Roku 1959 nastoupil na pozici odborného asistenta. Disertační práci *Studie o moderní české próze* obhájil roku 1966 a na jejím základě získal titul PhDr.

Roku 1973 předložil kandidátskou disertační práci *Vývojové tendence české prózy v letech 1958–1967* a byl jmenován kandidátem věd o umění. Teprve po sametové revoluci, roku 1990, se habilitoval. Docenturu obdržel za práci *Měsíc Jiřího Mahena: text, kontext, čtenáři*. V letech 1991–1997 stanul v čele katedry, která mezitím byla přejmenována na Ústav české literatury FF MU. Po dvě funkční období byl členem Akademického senátu MU a roku 1998 byl jmenován profesorem české literatury.

Na filozofické fakultě v Brně vyučuje již od počátku 50. let. Jeho pedagogická činnost je spojena především s literární historií, literární teorií a literární kritikou. Studenty vždy seznamoval s moderními badatelskými postupy a často pro ně organizoval literárněvědné exkurze. Vedl diplomové práce z moderní české literatury, byl gestorem písemných přijímacích zkoušek a členem komisí pro státní závěrečné zkoušky. V letech 1992–1998 působil ve Vědecké radě FF MU. Kromě toho hostoval na univerzitách v Polsku, Bulharsku a Vídni.

Výběr z díla

K jeho hlavním badatelským zájmům patřila česká literatura 20. století, kterou sledoval na pozadí zahraniční tvorby a v souvislosti s tím jako součást kulturních dějin. Často využíval poznatky z filozofie a psychologie. V literárněvědných studiích se věnoval zejména Marii Pujmanové, Karlu Čapkovi, Karlu Konrádovi, Josefu Horovi, Jarmile Glazarové či Vladimíru Páralovi. Dlouhodobě se zabýval Bedřichem Václavkem a Jiřím Mahenem. V souboru václavkovských studií, který vznikl v 60. a 70. letech, se zaměřil na autorovo pojetí některých literárních směrů, jeho výklad zahraničních zdrojů i zkušeností soudobé české literatury. Studie věnované Mahenovi publikoval od konce 70. let. Zkoumal v nich objektivní a subjektivní typologii Mahenova díla a osobnosti s přihlédnutím k prvkům avantgardy a romantismu. Roku 1997 publikoval monografii *Jiné oči Jiřího Mahena*.

Podílel se i na tvorbě učebních textů, v nichž provedl literárněhistorickou syntézu dějin moderní české literatury. Společně se Zdeňkem Kožmínem připravil rozsáhlou čítanku pro střední školy. Vedle toho uspořádal výbor z českých milostných povídek, spolupracoval na vydání *Kritické ročenky Pro a proti* (1963) a publikoval výbor z české poezie *Mámová noc* (1970). Spolupracoval na zahraniční edici *Prager Schule: Kontinuität und Wandel* a sborníku *International Postmodernism. Theory and Literary Practice*.

Zájem o současnou literaturu jej vedl ke kritické činnosti v literárních časopisech a denním tisku, psal rovněž knižní předmluvy a doslovy. Přispíval do řady periodik, jako například *Host do domu*, *Nový život*, *Plamen*, *Literární noviny*, *Orientace* či literárněvědné řady *Sborníku prací filozofické fakulty brněnské univerzity*. V 70. a 80. letech však musel literární kritiku v časopisech výrazně omezit a jeho studie se tehdy objevovaly především na stránkách univerzitních publikací. Své působení na poli literární kritiky shrnul v monografii *Literatura z času krize* (1992) a v souboru *Co zbylo z recenzenta* (1996).

Ocenění vědeckou komunitou

Jeho zájem o soudobou literaturu se projevoval také v rozsáhlé mimouniverzitní činnosti. Byl členem redakční rady *Hosta do domu*, časopisu *Česká literatura* a členem ediční rady nakladatelství Blok, působil ve Svazu československých spisovatelů a Svazu českých spisovatelů. Zasedal v porotách literárních soutěží a od poloviny 50. let působil jako literární kritik a autor řady recenzí věnovaných především současné próze, poezii a literární vědě. Lektorsky spolupracoval s nakladatelstvím Československý spisovatel a výše zmíněným nakladatelstvím Blok. Působil v Umělecké radě JAMU a Vědecké radě Ústavu pro českou literaturu ČSAV. Jeho činnost byla univerzitou oceněna udělením stříbrné a bronzové medaile.

Na katedře organizoval ideově politické vzdělávání učitelů, byl členem knihovní komise, vedoucím učitelem studijní skupiny. Roku 1983 pak absolvoval Večerní univerzitu marxismu-leninismu.

Milan Suchomel přednášel na mnoha konferencích, a to doma i v zahraničí. Roku 1990 byl pozván na konferenci o české literatuře, kterou pořádala Newyorská univerzita a AIREX. V témže roce pak po dobu jednoho semestru přednášel na univerzitě ve Vídni.

Evaluace

Milan Suchomel je významný literární kritik, historik, esejista a analytik. Celý jeho život i pedagogické působení jsou spjatá s Brnem a Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity, na jejíž půdě vychoval několik generací literárních historiků a kritiků, kteří pokračují v jeho odkazu.

Ohlasy

Copak ctí kritika Suchomela v první řadě, je skromnost, schopnost dát najevo, že i on, kritik rodem, stojí, když jemně rozlišuje a soudí – spíš usuzuje – na prahu tajemství. Tvrdí-li něco Milan Suchomel, je tichý, jakoby letmý, zvažuje-li, umí se ptát, dokáže si namítnout, uzavírá-li svou úvah, dokáže překvapivě pointovat. Vyznává umění neklidu, umění zneklidňující, a svým postřehem i slovem neklid budí. \ [Jaroslava Janáčková](#)

Prameny a literatura

Archiv Masarykovy univerzity, fond A2 FF, habilitace a profesury, kart. 38/1.

Archiv Masarykovy univerzity, fond A2 FF, habilitace a profesury, kart. 40/12.

Archiv Masarykovy univerzity, fond A2 FF, habilitace a profesury, kart. 59/3.

KUDRNÁČ, Jiří. K šedesátinám Milana Suchomela. *SPFFBU*, D 35, 1988, s. 131–137.

KUDRNÁČ, Jiří. Profesoru Milanu Suchomelovi k narozeninám. *SPFFBU*, D 10, 2007, s. 5–6.

PALAS, Karel. Milan Suchomel (Medailony). In *Slavica na Masarykově univerzitě v Brně. Literární věda, jazykověda, historiografie, uměnovědy*. Ivan Dorovský (ed.). Brno: Masarykova univerzita, 1993, s. 107.

PEŠAT, Zdeněk – KUNDERA, Ludvík. Místo portrétu: (dva příležitostné texty). *SPFFBU*, D 1, 1998, s. 5–8.

SVOZIL, Bohumil – TRÁVNÍČEK, Jiří. *Milan Suchomel* [online]. [cit. 30. května 2018]. Dostupné z: <<http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=567>>.